

Araksuolo

Vy mot Araksuolo anno 1900.

Fest. Bilden är skickad som "Brefkort" 23 september 1909 från (Araksuolo) Árraksuoluoij, till korpral Malmin i Boden. Fjärde person från vänster är Nils-Petter Stenberg, han var vid detta tillfälle 19 år. Sjunde person från vänster är med all sannolikhet Karin Stenberg, hon var då 16 år. Karin Stenberg 1884–1969 och Nils Petter Stenberg 1881–1963, Västra Kikkejaur's sameby, var syskon.

Th: "Samernas drottning" Karin Stenberg, 1884–1969, bild tagen 1914

Lappkäta och härbre i Ballemtjålme (Brännvallen), Araksuolo, Västra Kikkejaur sameby i slutet av 1800-talet.

Familjen Stenberg ur Folkräkningen 1890:

Far: Jonas Nilsson Stenberg f. 1845 i Arvidsjaur's moder. Nomad.

Mor: Maja Mattsdotter f. 1851 i Arvidsjaur's moder

- Dotter: Sara Maria f. 1876 i Arvidsjaur's moder

- Son: Nils Petter f. 1881 i Arvidsjaur's moder

- Dotter: Maria Katrina f. 1884 i Arvidsjaur's moder (kallad Karin)

Westra Kikkijaur's lappby

Från vänster:

1. Okänd svensk

2. Karin Stenberg, 1884–1969

3. Anna Kajsa Stenlund g. Westermarck, 1881–1961

4. Per Nilsson, 1823–1900

5. Nils Petter Stenberg, 1881–1963

6. Maja Stenberg född Mattsdotter, 1851–1951. Mor till nr 2 och 5

7. Jonas Nilsson Stenberg, 1845–1916

Tre generationer Stenberg, Strömudden, Västra Kikkejaur sameby, ca 1930.

Från vänster:

1. Maja Stenberg, född Mattson, 25/4 1851- 14/1 1951. Flyttade 1922 med sonen Nils Petter från Araksuolo. Blind sedan 1941.
2. Malin Stenberg, 1917–1964, gift Lundgren
3. Nils Petter Stenberg, 1881–1963

Ur Nils Petter Stenbergs nekrolog, okänd tidning, 1963: "Hemmansägare och renägare Nils Petter Stenberg, Strömudden, Arvidsjaur, har avlidit 81 år gammal. Han var född och uppväxt i Araksuolo. Stenbergs far var ordningsman i Västra Kikkejaurs lappby och sonen övertog den uppgiften och skötte den med plikttrohet och kunnande i 30-talet år. Han hade ett stort intresse för samefrågorna och var bl.a. en lång följd av år ordförande i Arvidsjaur Arjeplogs ordningsmannaförening och tillhörde Samernas riksförbund sedan det bildades. Närmast sörjande är maka och barn".

Nils-Petters Stenbergs föräldrar och syskon 1890, ur 'Folkräkningen 1890':

Fader:

- Jan Nilsson Stenberg f. 1845 i Arvidsjaur moder. Nomad.

Moder:

- Maja Mattsdotter f. 1851 i Arvidsjaur moder
- Dotter: Sara Maria f. 1876 i Arvidsjaur moder
- Son: Nils Petter f. 1881 i Arvidsjaur moder
- Dotter: Maria Katrina f. 1884 i Arvidsjaur moder (Karin Stenberg)

Gruppenbild skogssamer från Araksuolo, Pjesker och Östansjö, 1907

Stående från vänster:

1. Elsa Svensson, Mausjaur
2. John Nilsson, 1894-1980, Araksuolo, känd sameslöjdare
3. Oskar Larsson, f. 1887, Tallnäs, Pjesker. Anna Maria och skidlöparen Lars Olofssons son
4. Nils Petter Stenberg, 1881-1963, Araksuolo. Bror till nr 7
5. Nils Nilsson, Östansjö

Från vänster sittande:

6. Fru Anna Vestermark, Araksuolo
7. Karin Stenberg, 1884-1969, Araksuolo, lärarinna
8. Fru Anna Lundmark, 1884-1963, Araksuolo
9. Brita Nilsson, Araksuolo

Familjen Stenberg vid ett köthärbre i Araksuolo Västra Kikkejaur. 1919.

**Samer i Araksuolo, Västra Kikkejaurs sameby,
1918**

1. Okänd
2. Sara Brita Stenberg, född Eriksdotter, 1892–1920
3. Dotter Malin Stenberg, gift Lundgren, 1917–1964
4. Okänd
5. Nils Petter Stenberg, 1881–1963
6. Anton Norsa, 1881–1967

Samekvinnorna Anna Stina Lundmark och Anna Kajsa Vestermark från Araksuolo. Början av 1900-talet.

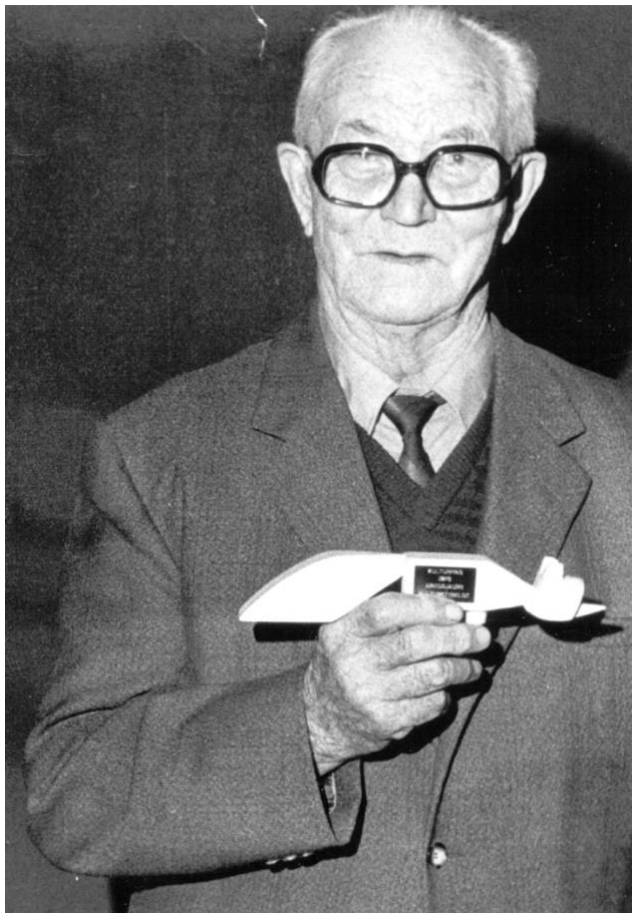

Ur okänd tidning 1964:

"80 år fyller 1 maj f.d. småskollärarinnan fröken Karin Stenberg.

Hon är född i Araksuolo, Arvidsjaur och hennes föräldrar var renskötande samer. Fröken Stenberg beslutade sig dock för studier och efter avlagd småskollärexamen erhöll hon anställning vid olika skolor inom Arvidsjaur skoldistrikt. Sedan hon pensionerades har hon bott i Arvidsjaur samhälle.

Karin Stenberg har gjort sig känd långt utanför det egna landets gränser för sitt stora intresse för samekulturen som hon har kämpat för och även vunnit stora framgångar. Överallt där samernas liv och problem har diskuterats har hon medverkat och aktivt tagit del i diskussionerna. Fröken Stenberg är fortfarande trots sin höga ålder vital. Då och då medverkar hon fortfarande i radio och TV när sameprogram sänds."

John Nilsson, Araksuolo, 1894–1980, var en stor slöjdare och sålde alster åt både kungen och Olof Palme. Han fick 1975 ta emot Arvidsjaur kommuns kulturpris Ringelräven med följande motivering: ...'för hans insatser som slöjdare och därmed bevarare av den gamla samiska hemslöjden.'

John Nilssons son: Gunnar Lundgren, 1918–1996, Östra Kikkejaur sameby, -och barnbarn: Carl Gustav Lundgren, 1945–2009.

Foto Norran.

Araksuolo, Västra Kikkejaur, på 1960-talet. Arraksuolo består av två holmar. Den ena ägd av Nils Petter Stenberg (Karin Stenbergs bror) och Jan Nilsson sterbhus, sju barn. Den andra holmen ägd av Herman Lundmark, 1919–2010, och Tage Nilsson.

Lappstaden, Arvidsjaur, 1890-tal. Från vänster: 1. Okänd 2. Anna Stenlund, Araksuolo 3. Okänd 4. Sara Maria Stenberg, gift Norsa, 1876–1962, Abraur 5. Okänd 6. Anna Stina Lundmark, Araksuolo 7. Okänd 8. Okänd. Sittande: 9. Okänd 10. Okänd.

Tre av deltagarna från Arvidsjaur som deltog i Samernas Landsmöte i Östersund 1918.

Från vänster:

- 1. Sara Maria Norsa, 1876-196?, syster till nr 3*
- 2. Elsa Aurora Jonsson, 1887-1964, Olofsberg*
- 3. Karin Stenberg, 1884-1969, Araksuolo*

Två viktiga samiska landsmöten, i Trondheim 1917 och i Östersund 1918.

1: 1917 års landsmöte i Trondheim: I Norge höll samerna sitt första landsmöte i Trondheim 6/2 1917. Det var första gången man försökte samla hela det samiska folket. Den 6/2 är idag samernas nationaldag.

2: 1918 års landsmöte i Östersund: Det första samiska landsmötet i Sverige ägde rum 1918 i Östersund och många samer från Arvidsjaur var representerade på mötet. Ärendena för detta första landsmöte var: Bosättningsfrågan, renbeteslagen, skolfrågan och bildandet av en organisation som alla samer kunde ansluta sig till.

Landsmötets två talare var Torkel Tomasson och den samiska prästen Gustaf Park. Båda kritiserade statens samepolitik och menade att samerna skulle organisera sig. Kritiken riktades bl.a. mot statens lappfogdesystem som skulle övervaka samerna och renskötseln. Det skulle dock dröja många år innan en bestående riksorganisation bildades.

Vad gäller skolfrågan påstod myndigheterna att samernas uttalanden och förslag inte kom från hela den samiska befolkningen och att samerna inte var tillräckligt kunniga att ägna sig åt skolans förhållanden. Man sade att 'Lapp ska vara lapp' och menade att samerna av den anledningen borde hållas isolerad från det övriga samhället bl.a. genom nomadskolor. I Arvidsjaur hölls två landsmöten, 1937 och 1948, där man bl.a. diskuterade behovet av en samisk kamporganisation.